

ಹತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನೇಕೆ ಸುಡುವಿರಿ ?

ವೈ. ಆರ್. ಅಲದಕಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಆರ್. ಎ. ನಂದಗಾವಿ

ಕೃಷಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ, ಧಾರವಾಡ- ೫೮೦ ೦೦೭

☎: ೯೪೪೮೮೮ ೬೧೦೪೦

ಮಿಂಚಂಚಿ: yraladakatti@rediffmail.com

ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುಗಳಿಗೆ ಮರುಬಳಕೆ ಮಹತ್ವವಾದದ್ದು. ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಹೀರಿಕೊಂಡು ಸಾಕಷ್ಟು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳು ಈ ಬೆಳೆಯುಗಳೆಲ್ಲ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಹತ್ತಿಕಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯಪೋಷಕಾಂಶಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಮರುಬಳಕೆಮಾಡಿ ಮಣ್ಣಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಹೆಚ್ಚುವುದು.

ಹತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಯಿಂದ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ತಯಾರಿಕೆ

ಬೆಳೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರತೆ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವುದು ದುಸ್ತರವಾಗಿದೆ. ಈ ಸುಸ್ಥಿರತೆಗೆ ಮಣ್ಣಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಅಂದರೆ ಮಣ್ಣಿನ ಭೌತಿಕ, ರಾಸಾಯನಿಕ, ಜೈವಿಕ ಗುಣಧರ್ಮಗಳ ಕಾಪಾಡುವಿಕೆ ಅತೀ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಬೆಳೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಿರುವ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬಳಕೆ ಅವಶ್ಯ ಹಾಗೂ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ಬೆಳೆಯುಳಿಕೆಗಳ ಬಳಕೆ (Crop residues) ಅತೀ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.

- ◆ ಇತ್ತೀಚಿನ ಒಂದು ಸಮೀಕ್ಷೆಯಂತೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಅಂದಾಜು ೪೦೦-೪೨೫ ದಶಲಕ್ಷ ಟನ್ ಗಳಷ್ಟು ಬೆಳೆಯುಳಿಕೆ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಇವುಗಳ ಸಮರ್ಥ ಮರು ಬಳಕೆಯಿಂದಲೇ ಸುಮಾರು ೬-೮ ದಶಲಕ್ಷ ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ಸಾರಜನಕ, ರಂಜಕ, ಪೊಟ್ಯಾಷ್ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಮಣ್ಣಿಗೆ ಒದಗಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
- ◆ ಒಟ್ಟಾರೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿರುವ ಬೆಳೆಯುಳಿಕೆಗಳ ಶೇ. ೩೦ ರಷ್ಟು ದನಗಳಿಗೆ ಮೇವು/ಹೊಟ್ಟಿನಂತೆ ಉಪಯೋಗವಾದರೆ, ಶೇ. ೧೦ ರಷ್ಟು ಸಾವಯವ

ವಸ್ತುವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಇನ್ನುಳಿದ ಶೇ. ೬೦ ರಷ್ಟು ಉರುವಲಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿನ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿವೆ.

- ◆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಹತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ಸುಮಾರು ೨೦-೨೨ ದಶಲಕ್ಷ ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟಿದೆ.
- ◆ ಹತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಯು ಸರಾಸರಿ ಶೇ. ೦.೬ ಸಾರಜನಕ, ೦.೨೫ ರಂಜಕ, ಹಾಗೂ ೦.೮೨ ರಷ್ಟು ಪೊಟ್ಯಾಷ್ ಪೋಷಕಾಂಶದ ಜೊತೆಗೆ ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು.
- ◆ ಶೇ.೯೦ ರಷ್ಟು ಹತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಉರುವಲುಗಾಗಿಯೇ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅದರಲ್ಲಿನ ಉಪಯುಕ್ತ ಸಸ್ಯ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳು ಬೆಳೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಮರು ಬಳಕೆಯಾಗದೆ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿವೆ.
- ◆ ಹತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಬೆಳೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆಯ ಸುಧಾರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಬೆಳೆ ಇಳುವರಿ ಸ್ಥಿರತೆ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ.

ವಿವಿಧ ಹತ್ತಿ ಪ್ರಭೇದಗಳಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವ ಹತ್ತಿಕಟ್ಟಿಗೆಯ ವಿವರ

ಹತ್ತಿಯ ಪ್ರಭೇದ	ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವ ಒಣ ಸಸ್ಯರಾಶಿ (Biomass)		ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಪ್ರಮಾಣ (%)		
	ಉದುರಿದ ಒಣವಲೆ ಕ್ಷಿಂ/ಹೆ	ಒಣ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಕ್ಷಿಂ/ಹೆ	ಸಾರಜನಕ	ರಂಜಕ	ಪೊಟ್ಯಾಷ್
ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಹತ್ತಿ (ಸಜಾತಿ)	೫.೫-೬.೦	೬೪-೬೭.೫	೦.೫-೦.೬೫	೦.೧೯-೦.೨೧	೦.೭-೦.೯
ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಹತ್ತಿ (ವಿಜಾತಿ)	೬-೬.೫	೬೪-೭೨.೫	೦.೫೬-೦.೭೫	೦.೨೦-೦.೨೫	೦.೭೫-೧.೧೦
ಜಯಧರ ಜಾತಿ ತಳಿಗಳು	೪.೫-೫.೨	೬೨.೫-೬೫.೦	೦.೪೫-೦.೬	೦.೧೯-೦.೨	೦.೬-೦.೯೫

- ♦ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಗುಲಾಬಿ ಕಾಯಿ ಕೊರಕ ಕೀಟದ ಬಾಧೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದು, ಹತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಅಳಿದುಳಿದ ಅರಳದಿರುವ ಕಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಹತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಅವಶೇಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಹುಳದ ಪೂರ್ಣ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೊಂದಿದ ಮರಿಗಳು ಸುಪ್ತಾವಸ್ಥೆ ಹೊಂದುತ್ತವೆ. ಸೂಕ್ತ ವಾತಾವರಣ ಸಿಕ್ಕಾಗ ಕೋಶಾವಸ್ಥೆ ತಲುಪಿ, ನಂತರ ಪ್ರೌಢ ಕೀಟಗಳು ಕೋಶದಿಂದ ಹೊರಬಂದು ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹತ್ತಿ ಬಿಡಿಸಿದ ನಂತರ ಹತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದರೇ ತಕ್ಷಣ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡಲು ಬಳಸಿದಲ್ಲಿ ಮುಂಬರುವ ಹಂಗಾಮಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಗೆ ಗುಲಾಬಿ ಕಾಯಿ ಕೊರಕದ ಬಾಧೆಯನ್ನು ಮಿತಗೊಳಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಬೆಳೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಮರುಬಳಕೆ

- ♦ ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ಬೀಡು ಹತ್ತಿ ಬಿಡಿಸಿದ ನಂತರ ರೋಟೋವೇಟರನಿಂದ ಹತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು.
- ♦ ಹತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ತುಂಡುಗಳಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಿ ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಹೊದಿಕೆಯಂತೆ ಹಾಕಿ, ನಂತರ ಹಂಗಾಮು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ರಂಟೆ ಹೊಡೆದು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು.
- ♦ ಹತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಯಂತ್ರದಿಂದ ತುಂಡರಿಸಿ/ಪುಡಿ ಮಾಡಿ ನೇರವಾಗಿ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಎರೆಹುಳು ಗೊಬ್ಬರ ಅಥವಾ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು.

- ♦ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಹತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಕಳಿಸುವ “ಜೈವಿಕ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿ” ಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಉತ್ತಮ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ತಯಾರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
- ♦ ವಿವಿಧ ಪ್ರಭೇದಗಳಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವ ಹತ್ತಿಕಟ್ಟಿಗೆ ವಿವರವನ್ನು ಮೇಲ್ಕಾಣಿಸಿದೆ.

ಹತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಕಳಿಸುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳು (Decomposing Micro Organism)

ಹತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ‘ಲಿಗ್ನಿನ್’ ಹಾಗೂ ‘ಸೆಲ್ಯುಲೋಸ್’ ಅಂಶಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದ್ದು, ಇವುಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಕಳಿಸುವಂತಹ / ವಿಭಜಿಸುವಂತಹ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣುಗಳು ಅವಶ್ಯ. ಇವುಗಳಿಗೆ ‘ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ತಯಾರಿಸುವ ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರ’ ಗಳೆನ್ನುವರು (Ligno-cellulolytic culture) ಒಟ್ಟು ನಾಲ್ಕು ರೀತಿಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿಗಳಿಂದ ಹತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ‘ಲಿಗ್ನಿನ್’ ‘ಸೆಲ್ಯುಲೋಸ್’ ವಿಭಜನೆ ಕ್ರಿಯೆ ತೀವ್ರವಾಗುವುದು. “ಫೆನರೋಖೀಟ್” ಹಾಗೂ “ಫ್ಲೂರೋಟಾಸ್” ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳು ಹತ್ತಿಕಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿನ ಲಿಗ್ನಿನ್ ಅಂಶವನ್ನು ವಿಭಜನೆ ಮಾಡುವವು. “ಟ್ರೈಕೋಡರ್ಮ ವಿರಿಡೆ” ಹಾಗೂ “ಎಸ್ಪರಜಿಲಸ್ ಅವಮೋರಿ” ಇವು ಹತ್ತಿಕಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿನ ಸೆಲ್ಯುಲೋಸ್ ಅಂಶವನ್ನು ವಿಭಜಿಸುವವು.

ಹತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಯಿಂದ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ತಯಾರಿಸುವ ವಿಧಾನ

- ಹತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗುಡ್ಡೆ ಹಾಕಿ ಅಥವಾ ೩ ಅಡಿ ಆಳದ ಗುಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ತಯಾರಿಸಬಹುದು.

- ಗುಂಡಿಯ ತಳಭಾಗಕ್ಕೆ ೪-೫ ಅಂಗುಲ ದಪ್ಪದಷ್ಟು ನೀರು ಹೀರುವ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಪುಡಿ ಅಥವಾ ತೆಂಗಿನ ಗರಿ ಹಾಕಿ ಗಟ್ಟಿ ಮಾಡುವುದು.
- ಹತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ತುಂಡುಗಳಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಿ ಅಂದಾಜು ೬-೮ ಅಂಗುಲ ದಪ್ಪದಷ್ಟು ಪದರಿನಂತೆ ಗುಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಹರಡಬೇಕು.
- ಒಂದು ಟನ್ ಹತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಗೆ ತಲಾ ೧೫ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಯೂರಿಯಾ ಹಾಗೂ ಸೂಪರ್ ಫಾಸ್ಫೇಟ್ / ಕಲ್ಲು ರಂಜಕ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ೨೦೦ ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕರಗಿಸಿ ತಯಾರಿಸಿದ ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತೊಯ್ಯುವಂತೆ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.
- ಒಂದು ಟನ್ ಹತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಗೆ ೨೫೦ ಗ್ರಾಂ ನಷ್ಟು ನಾಲ್ಕು ಬಗೆಯ ಪ್ರತಿ ಜೈವಿಕ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿಯ ಕಲ್ಚರ್, ಅಂದರೆ ಒಟ್ಟಾರೆ ೧ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ “ಕಟ್ಟಿಗೆ ಕಳಿಸುವ ಜೈವಿಕ ಕಲ್ಚರ್ಸ್” ನ್ನು ೨೦೦ ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿದ ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಹತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ತೊಯ್ಯುವಂತೆ ಚಿಮುಕಿಸಬೇಕು.
- ನಂತರ ಈ ಪದರಿನ ಮೇಲೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಹಸಿರೆಲೆ ಗೊಬ್ಬರದ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ನಂತರ ತೆಳುವಾಗಿ ದನಗಳ ಸಗಣೆ/ಗಂಜಕ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಚಿಮುಕಿಸಬೇಕು. ಇದಾದ ನಂತರ ತೆಳುವಾಗಿ ಕೆಂಪು/ಕಪ್ಪು ಮಣ್ಣನ್ನು ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪದರಿನಂತೆ ಹಾಕಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೀರಿನಿಂದ ತೋರಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಪದರ ಮುಗಿದಂತೆ.
- ಪುನಃ ಈ ಪದರಿನ ಮೇಲೆ ೬ ಅಂಗುಲದಷ್ಟು ದಪ್ಪವಾಗಿ ಹತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಮೊದಲನೆ ಪದರಿಗೆ ಹಾಕಿದಂತೆ ರಸ ಗೊಬ್ಬರ ನೀರು, ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿಗಳ ಕಲ್ಚರ್ಸ್, ಹಸಿರೆಲೆ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಪದರು, ಸಗಣೆ ನೀರು ಹಾಗೂ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನ ಪದರು ಹಾಕಿದ ನಂತರ ಮತ್ತೆ ನೀರು ಹಾಕುವುದು.
- ಈ ರೀತಿ ಕಟ್ಟಿಗೆ ತುಂಬುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ೩ ಅಡಿ ಆಳದ ಗುಂಡಿ ತುಂಬುವವರೆಗೆ ಅಥವಾ ಭೂಮಿಯ

ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ೬ ಅಡಿ ಎತ್ತರ ಬರುವವರೆಗೆ ಪದರಿನಂತೆ ಪುನರಾವರ್ತಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಪದರಿಗೆ “ಜೈವಿಕ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿಗಳ ಕಲ್ಚರ್ಸ್” ಬೆರೆಸಿದ ನೀರನ್ನು ಚಿಮುಕಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯ.

- ಕೊನೆಗೆ ಗುಂಡಿಯ ಮೇಲ್ಭಾಗವನ್ನು ನೀರಿನಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೋರಿಸಿ ಬೆಳೆಯುಳಿಕೆಗಳಿಂದ ಅಥವಾ ತೆಂಗಿನ ಗರಿಗಳಿಂದ ಹೊದಿಕೆ ಹಾಕುವುದು.
- ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಗುಂಡಿಯ ಮೇಲ್ಭಾಗದ ಮೇಲೆ ನೀರು ಹಾಕುತ್ತಿರಬೇಕು, ಗುಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಶೇ. ೬೦ ರಷ್ಟು ತೇವಾಂಶ ಇರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯ.
- ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಗುಂಡಿಯಲ್ಲಿನ ಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರೆ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಕಳೆಯುವಿಕೆಯು ತೀವ್ರವಾಗುವುದು.
- ಗುಂಡಿ ತುಂಬಿದ ೩ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಳಿತು ದುರ್ವಾಸನೆಯಿಲ್ಲದ ಉತ್ತಮ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ತಯಾರಾಗುವುದು.

ಹತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಮರುಬಳಕೆಯಿಂದಾಗುವ ಲಾಭಗಳು

- ಹತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರಧಾನ (ಸಾ.ರಂ.ಪೊ.) ಹಾಗೂ ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ (Fe, Zn, Mn, Cu) ಮರುಬಳಕೆಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.
- ಮಣ್ಣಿನ ಸಾವಯವ ಇಂಗಾಲ ಹಾಗೂ ನೀರು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿ ಮಣ್ಣಿನ ಭೌತಿಕ ಗುಣಧರ್ಮಗಳ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗುವುದು
- ನಿರಂತರ ೩-೪ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ಅಂದಾಜು ೫ ಟನ್ ಹತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಮಣ್ಣಿಗೆ ಮರು ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹತ್ತಿ, ಗೋವಿನ ಜೋಳ ಮುಂತಾದ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಶೇ. ೨೫ ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಬೆಳೆ ಇಳುವರಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ. ೨೫-೩೦ ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳ ಸಾಧಿಸಬಹುದು.

ಗಮನಿಸಿ: ಕಟ್ಟಿಗೆ ಕಳಿಸುವ “ಜೈವಿಕ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿ ಕಲ್ಚರ್ಸ್‌ಗಳು” ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಸಂಸ್ಥೆ, ಕೃ.ವಿ.ವಿ. ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯ.

*****